

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 25

Esitys alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen

TRE:4285/02.04.03/2024

Valmistelija / lisätiedot:

Toppila Anu

Valmistelijan yhteystiedot

Jätehuoltopäällikkö Anu Toppila, puh. 040 806 3362, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Toppila Anu, Jätehuoltopäällikkö

Päätösehdotus

Esitys alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen asetetaan julkisesti nähtäville 28.5.-26.6.2025 Tampereen kaupungin ilmoitustaululle julkiseen tietoverkkoon.

Asianosaisille varataan mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta 26.6.2025 mennessä.

Perustelut

Jätelain vaatimukset kunnan jätemaksulle

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätemaksuilla katetaan kaikki kustannukset, joita aiheutuu lakisääteisen kuntavastuullisen jätehuollon toteuttamisesta (esim. jätteiden kuljetus, käsittely ja hyötykäyttö, neuvonta, tiedotus ja valistus, jätehuollon kehittäminen ja investointeihin varautuminen). Jätemaksuilla katetaan myös lakisääteisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen.

Jätelain luvussa 9 säädetään jätemaksun ja sen perustana olevan jätetaksan laadinnasta. Jätetaksa on asiakirja, joka sisältää luettelon käytössä olevista jätemaksuista ja niiden laskentaperusteista yksikköhintoineen. Kunnassa on oltava voimassa oleva jätetaksa, jotta julkisoikeudellista jätemaksua voidaan periä. Jätetaksan mukaisten maksujen on vastattava kunnan tarjoamaa jätehuollon palvelutasoa sekä mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Jätetaksa koskee niitä alueellisella putkikeräysjärjestelmällä kerättäviä jätteitä, jotka jätelain 32 §:n mukaisesti kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle. Taksa ei koske muuta kunnan ensisijaiselle ja toissijaiselle jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvia jätteitä eikä saostus- ja umpisäiliölietteitä, joille on omat taksansa.

Jätetaksa päätetään ilman arvonlisäveroa. Esityksessä jätetaksaksi yksikköhinnoille esitetään informatiivisuuden vuoksi myös arvonlisäverollinen yksikköhinta pyöristettynä likiarvona.

Jätetaksan valmistelu

Pirkanmaan Jätehuolto Oy on toimittanut 13.9.2024 alueelliselle jätehuoltolautakunnalle vuoden 2025 jätetaksojen valmisteluaineistot, jotka ovat pitäneet sisällään myös alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksan. Tämän jälkeen alueellinen jätehuoltolautakunta on selvittänyt putkikeräysjärjestelmän jätetaksaan liittyviä juridisia kysymyksiä. Selvitettävänä olleet asiat ovat koskeneet erityisesti alueellisen putkikeräysjärjestelmän yhtiöoikeudelliseen pohjaan liittyviä velvoitteita ja julkisoikeudellisen jätemaksun roolia näiden kustannusten kattamisessa. Selvitettävänä ollut kysymys on keskittynyt ennen kaikkea siihen, mistä kunnan jätehuollon järjestämisvastuu alkaa putkikeräysjärjestelmässä ja mitä putkikeräysjärjestelmän kustannuksia on mahdollista kattaa julkisoikeudellisella jätetaksalla.

Valmistelutyön tueksi on pyydetty useita asiantuntijalausuntoja, jotka ovat liitteessä 3. Jätehuoltoviranomainen on tilannut alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksan valmistelua varten kaksi asiantuntijalausuntoa (Suomen Kuntaliitto, ympäristöministeriö). Lisäksi yksi asiantuntijalausunto on tilattu jätehuoltoviranomaisen ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n yhteistoimeksiantona (Borenius Asianajotoimisto Oy), minkä lisäksi Pirkanmaan Jätehuolto Oy on tilannut myös oman asiantuntijalausuntonsa (HPP Asianajotoimisto Oy). Näiden lausuntojen avulla on pyritty selvittämään putkikeräysjärjestelmiä koskevia oikeudellisia kysymyksiä. Asiantuntijalausunnoista käy ilmi, että voimassa oleva jätelaki (646/2011) on puutteellinen putkikeräysjärjestelmiä koskevan sääntelyn osalta. Kaikissa lausunnoissa tuodaan kuitenkin yhtenevästi esille, että putkikeräysjärjestelmässä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun voidaan todennäköisesti katsoa alkavan jätteen koonta-asemalta, jota pidetään jätelain 40 §:n tarkoittamana kiinteistöjen haltijoiden yhteisesti järjestämänä jätteen vastaanottopaikkana. Ympäristöministeriö on ilmoittanut pyrkivänsä korjaamaan jätelakia vuoden 2026 aikana tämän tulkinnan mukaiseksi. Koska kunnan jätehuollon järjestämisvastuu alkaisi vasta koonta-asemalta, julkisoikeudellisella jätetaksalla voidaan kattaa vain ne kustannukset, jotka kunnalle muodostuvat jätehuollon järjestämisestä koonta-asemalta alkaen.

Kahdessa lausunnossa tuodaan esille myös vaihtoehtoisen tulkinnan mahdollisuus. Tässä putkikeräysjärjestelmän syöttöluukut voitaisiin nähdä jätteen vastaanottopaikkana, jolloin putkikeräysjärjestelmä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

voitaisiin katsoa osaksi kunnallista jätteenkuljetusta. Tällöin Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle kuljetuspalvelun hankinnasta aiheutuvat kustannukset voitaisiin sisällyttää kunnan jätemaksuun. Kuitenkaan suoraan putkikeräysyhtiöille putken operoinnista, ylläpidosta ja rahoituksesta aiheutuvia kuluja ei voitaisi sisällyttää julkisoikeudelliseen jätemaksuun.

Alueellinen jätehuoltolautakunta on käsitellyt asiantuntijalausuntojen sisältöä 9.4.2025 olleen kokouksen ajankohtaiskatsauksessa. Jätehuoltolautakunta on keskustelun jälkeen päättänyt pyytämään Pirkanmaan Jätehuolto Oy:tä päivittämään jätetaksan valmisteluaineistoa siten, että se sisältää ainoastaan ne kunnalle jätehuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset, joita aiheutuu jätehuollon järjestämisestä koonta-asemalta eteenpäin sekä putkikeräysjärjestelmää täydentävistä lähikeräyspisteistä. Pirkanmaan Jätehuolto Oy on toimittanut päivitetyn taksa-aineiston jätehuoltoviranomaiselle 30.4.2025.

Jätetaksan rakenne ja merkittävimmät muutokset jätetaksaan

Nyt käsittelyssä on esitys alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen (liite 1). Alueelliset putkikeräysjärjestelmät ovat käytössä Tampereen kaupungin Vuoreksen ja Ranta-Tampellan kaupunginosissa.

Putkikeräysjärjestelmän jätemaksu on aikaisempien vuosien tapaan ns. kokonaisjätemaksu. Se määräytyy pienkiinteistöasiakkaille (ei asunto-osakeyhtiömuotoiset kiinteistöt) huoneistojen lukumäärään perustuvana vuosimaksuna. Suurkiinteistöasiakkaalta peritään puolestaan asemakaavan mukaiseen kerrosneliömetrimäärään perustuva jätemaksua. Poikkeuksen muodostavat enintään 15 asuinhuoneistoa käsittävät suurkiinteistöasiakkaat, joilta peritään huoneistojen lukumäärään perustuva vuosimaksua. Tämä käytäntö vastaa aikaisempia vuosia.

Jätetaksaan esitetään rakenteellista muutosta sen osalta, mitä kustannuksia julkisoikeudellisella jätetaksalla katetaan. Julkisoikeudellisen jätetaksan mukainen jätemaksu sisältää jatkossa perusmaksun, jätteen kuljetuksen koonta-asemalta, jätteen käsittelyn sekä jätteen keräyksen ja kuljetuksen putkikeräystä täydentäviltä lähikeräyspisteiltä sekä näiden lähikeräyspisteiden ylläpidon.

Jätetaksalla katettavista julkisoikeudellisista kustannuksista esitetään poistettavaksi putkijärjestelmän operointi- ja rahoituskulut. Tämä johtuu siitä, että putkikeräysjärjestelmien rakentaminen tai järjestelmien ylläpitäminen eivät kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle. Jätteen keräyksen järjestelyt kiinteistöillä kuuluvat sekä putkikeräysjärjestelmässä että perinteisessä jätehuollossa kiinteistön haltijoiden vastuulle. Kyseinen toimintatapa vastaa pääkaupunkiseudun putkikeräysjärjestelmissä yleisesti käytössä olevaa toimintamallia. Muutos tehdään asiaa koskevien asiantuntijalausuntojen takia sekä ympäristöministeriön lausunnossa esille tuomaa jätelainsäädännön muutosta ennakoiden.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Operointi- ja rahoituskulujen osuus putkijärjestelmän jätemaksuista on ollut suuri. Näiden kustannuselementtien poistaminen julkisoikeudellisesta jätetaksasta laskee julkisoikeudellisen jätemaksun tasoa. Muutokset on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 2. Putkikeräysjärjestelmän operointi- ja rahoituskulut on jatkossa rahoitettava muilla tavoin, eikä alueellisella jätehuoltoviranomaisella ole roolia näiden maksujen määrittämisessä tai maksujen suuruudesta päättämisessä. Putkikeräysyhtiöt ovat käynnistämässä neuvottelut putkiyhtiöiden osakkaiden ja järjestelmän käyttäjien kanssa näiden kustannusten kattamiseksi.

Julkisoikeudellisen jätemaksun osalta muutokset johtuvat jätteen käsittelyn ja kuljetuskustannusten sekä täydentävien lähikeräyspisteiden ylläpitokustannuksissa tapahtuneista muutoksista. Jätteen käsittelyn kustannuksiin esitetään tehtäväksi vastaavia korotuksia kuin on tehty kunnan ensisijaisen vastuun jätetaksan vuoden 2025 alussa. Sekajätteen käsittelymaksuksi esitetään 1.10.2025 alkaen 125 €/t sisältäen myös biojätteen käsittelymaksun. Maksu vastaa kunnan ensisijaisen vastuun jätetaksan käsittelyhintaa. Tällä hetkellä putkikeräysjärjestelmän jätetaksassa sekajätteen käsittelymaksu on 120 €/t. Korotusesityksen perusteena ovat yleinen kustannustason nousu sekä jätteen käsittelykustannusten nousu.

Jätemaksuun sisältyvään perusmaksuun ei esitetä muutoksia vuodesta 2024. Jätemaksun perusmaksuosuudella esitetään edelleen katettavaksi tiedotusta ja neuvontaa, kotitalouksien vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jäteasemien ja ekopisteiden hoitoa sekä jätehuoltoviranomaisen kustannuksia. Putkikeräysjärjestelmän jätetaksan perusmaksu on samansuuruinen kuin kunnan ensisijaisen vastuun jätetaksan perusmaksu.

Muutoksen myötä pientalojen julkisoikeudellisen jätemaksun suuruus olisi 189,37 € vuodessa (sis. alv 25,5 %). Muualla Tampereella pientalojen jätehuollon kustannus on 258,55 € vuodessa (sis. alv 25,5 %), kun palveluina on jätehuoltomääräysten edellyttämä sekajäteastia (240 litraa, tyhjennys 2 viikon välein) ja biojäteastia (140 litraa, tyhjennys kesällä 2 viikon ja talvella 4 viikon välein). Suurkiinteistöjen osalta vertailu on vaikeampaa, koska jätehuollon kustannuksissa on taloyhtiöittäin suuriakin eroja. Esimerkiksi Ranta-Tampellan taloyhtiöiden toimittamien laskelmien mukaan perinteisen jätehuollon kustannukset ovat tarkastelun kohteena olleilla taloyhtiöillä vaihdelleet 0,90 € - 2,18 €/k-m² /vuosi välillä. Nyt kustannukseksi esitetään 1,26 €/k-m²/vuosi (sis. alv 25,5 %).

Jätetaksan teksteihin esitetään lisäksi tehtäväksi rakenteellisesta muutoksesta johtuvat päivitykset. Lisäksi lisätöistä esitetään poistettavaksi kadonneen avaimen uusimiseen liittyvä maksu. Myös tämä maksu liittyy järjestelmän ylläpitokustannuksiin, joita ei enää jatkossa kateta julkisoikeudellisella jätetaksalla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Jätetaksaa koskeva päätöksenteko ja taksan voimaantulo

Jätetaksaa esitetään astuvaksi voimaan 1.10.2025, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Ennen jätetaksan hyväksymistä kuntalaisille ja muille asianosaisille on varattava vaikutusmahdollisuus asiaan hallintolain 41 §:n mukaisesti. Vaikutusmahdollisuuksien varaamisen ja mahdollisten muutosten jälkeen jätetaksa tuodaan hyväksyttäväksi jätehuoltolautakunnalle.

Hallintosäännön 23 §:n mukaan alueellisen jätehuoltolautakunnan tehtävänä on toimia jätelain mukaisena yhteistoiminta-alueen kuntien jätehuoltoviranomaisena, jonka tehtävänä on päättää jätelaissa säädetyistä viranomaistehtävistä.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Arto Vuojolainen, Kati Skippari, Pirkanmaan Jätehuolto Oy, Kuulutus

Liitteet

- 1 Liite 1 Jätela 20.5.2025 Esitys alueellisen putkikeräysjärjestelmän jätetaksaksi 1.10.2025 alkaen
- 2 Liite 2 Jätela 20.5.2025 Esitetyt muutokset jätemaksuihin 1.10.2025 alkaen
- 3 Liite 3 Jätela 20.5.2025 Asiantuntijalausunnot putkikeräysjärjestelmää koskien
- 4 Liite 4 Jätela 20.5.2025 Kuulutus putkikeräyksen jätetaksaesityksestä 1.10.2025

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 27.5.2025 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 22.5.2025

Tampere
22.05.2025

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto
§25

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)